

آرزوی موفق ماندن

روی دل قهرمانان یورو

ایتالیا به عنوان قهرمان یورو ۲۰۲۰ در اولین بازی از مرحله یک هشتم نهایی یورو ۲۰۲۴ شکست خورد و از دور مسابقات کنار رفت؛ سر نوشت قهرمانان یورو ۲۰۱۶، ۲۰۱۲، ۲۰۰۴ و... مشابه بود اما چرا موفق ماندن سخت تر از موفق شدن است؟

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان رضوی

دوشنبه ۱۱ تیر ۱۴۰۳

۲۴ ذی الحجه ۱۴۴۵ | اول جولای ۲۰۲۴

شماره ۲۱۵۲۶

۲۷۴۵

چالش های موفق ماندن

موفق شدن نیاز به تلاش دارد و موفق ماندن نیاز به تکرار تلاش؛ چرا تکرار موفقیت و ماندن در مسیر موفقیت سخت است؟

دکتر مهدی سوداوری | روان شناس و مدرس دانشگاه

موفق شدن و موفق ماندن؛ این دو مفهوم تفاوت بسیار زیادی با هم دارند. چه در حوزه کسب و کار، چه ورزش و... همه نمونه های بسیاری مرتبط با این موضوع دیده ایم. مثلا شرکت هایی که بزرگ می شوند و بعد کلا حذف، نمونه بارز آن نوکیا بود که سهم بزرگی از بازار گوشی موبایل داشت و الان تقریبا از این کسب و کار حذف شده است یا تیم های ورزشی که با قهرمان می شوند یا به لیگ بالاتر می آیند و بعد افت عجیبی می کنند. مثل همین قهرمانان یورو که در پرورنده امروز زندگی سلام به آن ها اشاره شده است. اما چرا ماندن در مسیر موفقیت و تکرار قهرمانی، سخت تر از رسیدن به موفقیت برای اولین بار است؟

علاقه انسان به استراحت بعد از رسیدن به هدف

موفق شدن نیاز به تلاش دارد، موفق ماندن نیاز به تکرار تلاش. همیشه یک بار تلاش تا سر حد توان، راحت تر از تکرار همان تلاش است. چون انسان وقتی به هدف رسید، دوست دارد استراحت کند! اما موفق ماندن نیاز به تکرار همان تلاش به صورت روزمره دارد و گرنه انسان از رقبای عقب می افتد و خیلی زود، ثمره این بی انگیزگی برای تکرار تلاش را خواهد دید. در ضمن، قبل از موفق شدن، هر موفقیتی ارزشمند محسوب می شود اما بعد از موفقیت، باید در سطح اول بود تا مورد تشویق قرار گرفت. دیگر نفر دوم بودن هم شکست محسوب می شود.

دست کم گرفتن رقیب بعد از قهرمانی

همه ما معمولا بعد از موفقیت، رقبای رادست کم می گیریم. قبل از آن همیشه خود را در رقابت احساس می کنیم و رقبای رادقت زیر نظر می گیریم اما بعد از موفقیت معمولا تحلیل دقیقی از رقبای نداریم، به خصوص رقبایی که تازه وارد هستند و کوچک. همین مسئله یکی از دلایل رایج شکست بعد از موفقیت و قهرمانی است.

تفاوت مدل مدیریت موفق شدن با موفق ماندن

معمولا بعد از موفقیت اولیه، به علت افزایش درآمد و توجه، شرایط سازمان، فرد یا تیم تغییر می کند اما تغییری در سیستم برای کنار آمدن با این تغییرات صورت نمی گیرد. چون فرض می کنیم تیم برنده را داریم. اما مدیران انواع مختلف دارند، برخی برای توسعه هستند و برخی برای حفظ سطح موجود. نمی توان با یک مدل مدیریت هم موفق شد، هم موفق ماند. چون نوع برخورد با تیم، پرسنل و... همه متفاوت هستند. تیم و سازمان بعد از کسب یک موفقیت در یک حالت جدید قرار گرفته که نیازمند مهارت های جدید است اما معمولا همان ترکیب برنده قبلی حفظ می شود که خوب توان برنده ماندن را ندارند.

از ظرفیت روانی بازیکنان تا برنامه های بلندمدت

«مجید جلالی» کارشناس فوتبال از دلایل ناتوانی قهرمانان یورو برای دفاع از عنوان قهرمانی شان می گوید

حذف ایتالیا در اولین مرحله حذفی یادآور ناکامی های دیگر قهرمانان یورو دقیقا ۴ سال بعد از قهرمانی شد. «مجید جلالی» درباره حذف ایتالیا در این مرحله می گوید: «در تورنمنت هایی مثل جام جهانی، یورو، جام ملت های آسیا و... وقتی مسابقات به مرحله حذفی می رسد، باید بدانیم که قواعد خاص خودش را دارد. یعنی همیشه این طور نیست که تیم بهتر برنده شود. شاید بازی دارید و سر نوشت شما در همان بازی رقم می خورد. یک اشتباه می تواند همه چیز را تغییر دهد. بنابراین تاثیر گذاری اتفاقات در بازی های حذفی در جریان بازی بالاست و البته همین مسئله یکی از جنبه هایی است که جذابیت مسابقات را بالا می برد».

تغییر نسل بازیکنان هم هست

از این کارشناس فوتبال می پرسیم که چرا تکرار قهرمانی برای قهرمانان یورو این قدر سخت و نشدنی است که می گوید: «دلایل بسیار زیادی دارد. از ظرفیت های ذهنی و روانی بازیکنان بگیرد تا پشتوانه های تیم ملی آن کشور، برنامه های بلندمدتی که برای فوتبال شان دارند و... یک موقع شما یک نسل دارید که ۴ سال بعد خیلی های شان تغییر می کند و این روی کیفیت بازی هر تیمی تاثیر می گذارد بنابراین امکان تکرار قهرمانی برای شان نیست».

حذف قهرمان با صفر امتیاز در مرحله گروهی

تیم؟ یونان | کدام یورو؟ ۲۰۰۸

هنوز هم خیلی ها از قهرمانی یونان در یورو ۲۰۰۴ با آن بازی های دفاعی عجیب و غریب و برد های یک گله، خاطراتی در ذهن شان دارند. در آن دوره، یونان و پرتغال به فینال رسیدند و یونان باز هم با همان نتیجه تکراری و همیشگی یک بر صفر موفق به پیروزی و کسب جام قهرمانی شد. اما یونان که در یورو ۲۰۰۴ چشم هارا خیره کرده بود و یکی از عجیب ترین قهرمان های تاریخ این دوره از مسابقات شد، در یورو ۲۰۰۸ حتی یک امتیاز هم نگرفت. این تیم در گروهی که اسپانیا، روسیه و سوئد حضور داشتند، آخر شد. پرتغال دیگر فینالیست در گروهش صدر نشین شد و بالای ترکیه، جمهوری چک و سوئیس جای گرفت. با این حال سلسلای اروپا در مرحله یک چهارم ۲ بر ۲ به آلمان باخت و کنار رفت.

حذف در اولین مرحله حذفی

تیم؟ اسپانیا | کدام یورو؟ ۲۰۱۶

توقعات از اسپانیا بعد از ۲ قهرمانی پیاپی در یورو و حتی قهرمانی در جام جهانی خیلی بالا رفته بود و این تیم یکی از شانس های اصلی کسب عنوان قهرمانی در یورو ۲۰۱۶ به شمار می رفت. اما اسپانیا در این دوره از مسابقات حتی ذره ای به افتخارات دو دوره گذشته اش نزدیک هم نشد. این تیم در گروهش پایین تر از کرواسی و بالاتر از ترکیه و جمهوری چک در رده دوم قرار گرفت و صعود کرد، ولی در مرحله یک هشتم نهایی مقابل ایتالیا با ۲ گل شکست خورد و حذف شد. ایتالیا دیگر فینالیست دوره پیش هم خیلی نتایج بهتری نسبت به اسپانیا نگرفت. بعد از صدر نشینی در گروه شان بالاتر از بلژیک، جمهوری ایرلند و سوئد، اسپانیا را حذف کردند، اما در مرحله یک چهارم نهایی به آلمان باختند و کنار رفتند.

اولین و تنها مدافع قهرمانی یورو

تیم؟ اسپانیا | کدام یورو؟ ۲۰۱۲

اولین و تنها مدافع قهرمانی یورو که از قهرمانی اش دفاع کرد، اسپانیا بوده است. ماتادورها که دوره قبل یعنی در یورو ۲۰۰۸ با هدایت لوئیس آراگونس قهرمان شده بودند، این مرتبه بعد از قهرمانی جام جهانی ۲۰۱۰، قهرمانی جدیدی در یورو تحت هدایت ویسنته دل بوسکه کسب کردند. آن ها در یورو ۲۰۱۲ سنت شکنی کردند و بر عکس دیگر قهرمانان یورو، در مرحله گروهی بالاتر از ایتالیا، کرواسی و ایرلند صدر نشین شدند، سپس فرانسه و پرتغال را کنار زدند و با شکست ایتالیا با نتیجه قاطع ۴ بر صفر جام را به خانه بردند. آلمان دیگر فینالیست یورو ۲۰۰۸ هم در گروهش بالاتر از پرتغال، دانمارک و هلند صدر نشین شد و سپس با شکست یونان به نیمه نهایی رسید اما به ایتالیا باخت و نتوانست فینالیست شود. این دوره از یورو، تنها دورهای است که قهرمان موفق به دفاع از عنوان خود شده است.

حذف در اولین مرحله حذفی

تیم؟ پرتغال | کدام یورو؟ ۲۰۲۰

برای فینالیست های دوره قبل یعنی پرتغال و فرانسه سر نوشت عجیبی در یورو ۲۰۲۰ از همان لحظه قرعه کشی و گروه بندی تیم هارقم خورد. در این دوره، گروه مرگ گروهی بود که فینالیست های دوره قبل در آن قرار داشتند اما هر دو موفق به صعود از گروه شان شدند. در ادامه شاید قابل حدس بود که پرتغال که قدرت سابق را نداشت از بلژیک ببازد و در مرحله یک هشتم نهایی کنار برود اما تصور این که فرانسه به عنوان مدعی اول قهرمانی در ضربات پنالتی مقابل سوئیس مغلوب شود و تنها کسی که پنالتی اش را گل نکند امیابه باشد، دشوار بود.

مجید حسین زاده | روزنامه نگار

پرونده

لاجوردی پوشان در این دوره از مسابقات یورو هیچ شباهتی به یک قهرمان نداشتند. آن ها مرحله گروهی را با ۴ امتیاز به پایان رساندند و خوش شانس بودند که موفق به صعود از گروه شان شدند. ایتالیا در گروه دوم مسابقات با اسپانیا، کرواسی و آلبانی هم گروه بود که به اسپانیا باخت، با کرواسی مساوی کرد و آلبانی را هم به سختی با نتیجه ۲ بر یک برد. سپس آن ها در مرحله یک هشتم نهایی باید به مصاف سوئیس می رفتند تا بتوانند گام بعدی برای دفاع از عنوان قهرمانی خود در یورو ۲۰۲۰ را بردارند. اما آن ها با انجام یک بازی ضعیف و بدون برنامه، پس از ۹۰ دقیقه با دریافت دو گل برابر این تیم شکست خوردند و از صعود به مرحله بعدی باز ماندند. اتفاقی که واکنش های تندی را به خصوص در رسانه های ایتالیایی در پی داشت که با توجه به بالا رفتن توقعات مردم این کشور از تیم ملی شان دور از انتظار هم نبود. البته ایتالیا در این ناتوانی و ناکامی تنها نیست. تقریبا همه قهرمانان یورو در مسابقات ۴ سال بعد با شکست های تلخ و زود هنگام از دور مسابقات کنار می روند. به همین بهانه و در پرورنده امروز زندگی سلام، مروری بر سر نوشت قهرمانان یورو از ۱۹۹۲ تا امروز داشتیم و از دلایل روان شناسانه ای گفتیم که تکرار قهرمانی را این قدر سخت و پرچالش می کند. همچنین با «مجید جلالی» در این باره گفت و گویی داشتیم که خواهید خواند. با ما باشید.

حذف قهرمان در مرحله گروهی!

تیم؟ دانمارک | کدام یورو؟ ۱۹۹۶

در فینال یورو ۱۹۹۲، دانمارک و آلمان به مصاف هم رفتند و دانمارک با یک پیروزی قاطع ۲ بر صفر قهرمان شد. اما تیم قهرمان یورو ۱۹۹۲، چهار سال بعد در گروهی سخت کنار پرتغال، کرواسی و ترکیه قرار گرفت و با ۴ امتیاز سوم شد تا به مرحله حذفی هم نرسد. اما آلمان دیگر فینالیست، ناکامی قبلی را جبران کرد و به اولین قهرمانی اش بعد از اتحاد

آلمان های غربی و شرقی رسید. در گروهش بالاتر از جمهوری چک، ایتالیا و روسیه اول شد، سپس کرواسی را کنار زد و در نیمه نهایی در ضربات پنالتی انگلیس میزبان را برد. در فینال هم با گل طلایی اولین حریف شان در این دوره یعنی چک را بردند و قهرمان شدند.

حذف قهرمان با یک امتیاز در مرحله گروهی!

تیم؟ آلمان | کدام یورو؟ ۲۰۰۰

فینال یورو ۱۹۹۶ بین آلمان و جمهوری چک برگزار شد و آلمان با نتیجه ۲ بر یک موفق به پیروزی و کسب عنوان قهرمانی شد. اما تیم قهرمان در دوره بعد، ضعیف ترین عملکرد خود در تمام دوران حضورش در جام ملت های اروپا را رقم زد. آلمان در گروه مرگ با فقط کسب یک امتیاز از ۲ بازی، پایین تر از پرتغال، رومانی و انگلیس جای گرفت و در مرحله گروهی حذف شد. قطعاً کسی باورش نمی شد که تیم قهرمان دوره پیش با چنین نتایج فاجعه باری از جام کنار

برود. جمهوری چک دیگر فینالیست هم سر نوشت بهتری پیدا نکرد. آن ها هم در گروهی سخت کنار هلند، فرانسه و دانمارک بودند و با تنها ۳ امتیاز در رده سوم جای گرفتند تا و ادای زود هنگام با یورو ۲۰۰۰ داشته باشند.

باخت قهرمان به یونان شگفتی ساز

تیم؟ فرانسه | کدام یورو؟ ۲۰۰۴

فینال یورو ۲۰۰۰ یکی از حساس ترین و تماشایی ترین فینال های تاریخ یورو به شمار می رود؛ جایی که فرانسه و ایتالیا در مقابل هم قرار گرفتند. در پایان آن بازی، فرانسه موفق شد با نتیجه ۲ بر یک به پیروزی برسد و جام قهرمانی یورو را بالای سر ببرد. چهار سال بعد و در یورو ۲۰۰۴، فرانسه شروع خوبی داشت و در گروهش بالاتر از انگلیس، کرواسی و سوئیس صدر نشین شد. اما در مرحله یک چهارم نهایی به یونان شگفتی ساز برخورد کرد و با یک گل شکست خورد تا از دور رقابت ها کنار برود. ایتالیا

دیگر فینالیست دوره قبل هم در رقابتی تنگاتنگ با سوئد و دانمارک در گروهش به دلیل تفاضل گل کمتر سوم شد. هر سه تیم ۵ امتیاز داشتند. آثروزی با بد شانسی در همان مرحله گروهی کنار رفت و و ادای زود هنگامی با یورو داشت.